

ใจเป็นกุศล

พระอาจารย์สงบ มนฺตสนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๓

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ปัญหานี้มันเป็นปัญหาของสังคม เป็นปัญหาพื้นฐานเลย แล้วพื้นฐานนี้เขาเป็นคนจริงด้วย

๒๓๖. เรื่อง “การนั่งสมาธิ”

ถาม : ๒๓๖. ดิฉันเริ่มศึกษาธรรมะมากกว่า ๑๕ ปี เพราะในแวดวงการทำงาน เห็นคนที่ไม่ซื่อสัตย์สุจริตเจริญก้าวหน้า ก็เลยสงสัย “เรื่องทำดีได้ดี.. ทำชั่วได้ชั่ว มีจริงหรือ” การศึกษาก็เน้นการอ่าน... อ่านหนังสือธรรมะเยอะมาก หาคำตอบในประเด็นที่สงสัยในช่วงนั้นยังไม่ปฏิบัติภาวนา เพราะใจมันไม่ลง มันยังคือไม่ศรัทธา แต่ส่วนตัวก็เชื่อในความดีไม่คลอนแคลน แต่ไม่ยอมปฏิบัติเรื่องการนั่งสมาธิ

หลวงพ่อ : เขาเขียนของเขามา ประเด็นมันอยู่ตรงนี้ไง ประเด็นมันอยู่ที่ว่า

“ในแวดวงของคนทำงาน คนที่ไม่ซื่อสัตย์สุจริตแต่เจริญก้าวหน้า ก็เลยสงสัยว่าทำดีได้ดี.. ทำชั่วได้ชั่วมีจริงหรือ”

นี้ไง แล้วมันมีจริงหรือเปล่าละ... “ทำดีได้ดี.. ทำชั่วได้ชั่ว”

ยีนยีนนะ ! ทำดีได้ดี.. ทำชั่วได้ชั่ว แต่ ! แต่เราต้องแบ่งว่าความดีทางโลกกับความดีทางธรรมมันแตกต่างกัน ความดีทางโลก เห็นไหม คุณเดี๋ยวนี้ปัจจุบันเขากำลังรณรงค์ว่าไม่ให้เคารพคนโกงที่มีเงิน แต่เราเห็นคนมีตังค์ปุบเราจะยกมือสวัสดี.. สวัสดีทั้งนั้นแหละ เขาไม่ให้เคารพคนโกง เห็นไหม แต่ทำไมเขาโกงแล้วเขาถึงร่ำรวยละ

มันมีกรรมเก่า-กรรมใหม่นะ เหมือนเราทำกรทุจริตนี้ แล้วเรานั่งอยู่บนกองเงินกองทองนี่ละ จริงๆ แล้วเราสบายไหม ใ้บุญกุศลในทางธรรม คือความสบายหรือไม่

สบาย หลวงตาท่านพูดอย่างนี้นะ ท่านบอกว่า “เวลาคนเจ็บไข้ได้ป่วยนี้ไปอยู่บนตึกชั้นที่ ๑๐๐ ก็ไปร้องครวญครางอยู่บนชั้นที่ ๑๐๐ นั่นล่ะ มันไม่มีความสุขหรอก มันอยู่บนตึกชั้นที่ ๑๐๐ นะ มันก็ไปนอนเจ็บปวดอยู่บนชั้นที่ ๑๐๐ ”

นี่ก็เหมือนกัน เรามีเงินมีทอง เรามีความทุกข์ ไปอยู่บนกองเงินกองทองมันก็ไปทุกข์อยู่บนนั่นแหละ แล้วนี่เราไปบอกว่าคนที่ไม่ซื่อสัตย์ แต่ทำไมเจริญก้าวหน้าดี ? ความเจริญก้าวหน้านี้ คนเรามันก็มีมุมมองแตกต่างหลากหลาย ความแตกต่างของคน ถ้าคนใจหายาบเขาก็จะเอาอย่างนั้นแหละ เขาจะวิ่งเต้นชิงของเขาไป

เราเคยเจอคนหนึ่งเป็นลูกศิษย์นะ เขาบอกว่า “เขาทำงานมานี้ เขาไม่เคยวิ่งเต้นเลย” เราไม่แน่ใจว่าเขาเป็นถึงปลัดกระทรวงหรือเปล่า แต่เขาทำหน้าที่การงานมานะ

เขาบอกว่า “หลวงพ่อบอกผมไม่เคยวิ่งเต้นนะ ผมก็ทำงานของผมไป แต่มันแปลกมาก เวลาเขาวิ่งเต้นกันนะ ตาอินกับตานานะ มาตลกเขาทุกทีเลย” เขาไม่ได้ไปวิ่งเต้นนะ แต่พอถึงเวลาที่วิ่งเต้นนี้มันจะมีตาอินกับตานา แล้วพอตาอินกับตานานั้นไม่ได้นะ เขาเป็นคนกลาง เขาทำหน้าที่ของเขาไปเรื่อยๆ เขาก็ได้ของเขาไปเรื่อยๆ นะ ตัวเขาเองนี่เขาพูดให้ฟัง

นี่มันก็มี ! คนที่ไม่วิ่งเต้นนะ แต่เขาทำหน้าที่การงานของเขาไป แล้วบุญกุศลมันให้ผล แต่เราไปมองคนที่วิ่งเต้นแล้วได้ผลประโยชน์เราถึงบอกว่า เอ๊ะ.. แล้วมันทำดีได้ดีมีที่ไหน นี่แล้วคนทำชั่วมันไม่เห็นได้ชั่วเลย

ทำดีไม่ดี.. ทำชั่วไม่ชั่ว.. หลวงตาท่านพูดอย่างนี้ ท่านบอกว่า “ในเมื่อเรายังมีลมหายใจอยู่ สถานะของมนุษย์นี้มันเป็นวิบาก มันเป็นผล” เราทำคุณงามความดีมาแล้วนี่เราก็เกิดมาเป็นมนุษย์ พอเป็นมนุษย์แล้ว ถ้ามนุษย์ทำดีทำชั่วนี้มันก็ต้องมีผลต่อไป แต่เพราะผลที่มันเป็นมนุษย์นี้แหละ นี่ท่านบอกว่า...

“ถ้าลมหายใจขาดวันไหน ให้อำดีทำชั่วนี้มันจะตอบสนองทันทีเลย”

แต่นี่ลมหายใจเรายังมีอยู่ใช่ไหม เพราะลมหายใจนี้เรามีอยู่ เราถึงได้สถานะของมนุษย์นี้มา แล้วสถานะของมนุษย์นี้มันเป็นผล มันเป็นวิบาก ผลจากการทำคุณงามความดีมา

ทีนี้ผลจากการทำคุณงามความดีมา พอได้สิ่งนี้มาแล้ว เราจะทำดีหรือทำชั่วต่อไป
ละ... ถ้ามันทำความชั่ว มันทำความชั่วแต่ความชั่วมันยังไม่ให้ผลมัน เพราะมันยังมีม
หทัยใจอยู่ มันได้วิบากจากความดีมา วิบากจากความดี เห็นใหม่ เพราะเราได้สถานะของ
มนุษย์นี้มัน ได้วิบากอันนั้นมา วิบากอันนี้มันรองรับอยู่

ฉะนั้นความดีความชั่วมันก็ขึ้นอยู่กับใจนี้ มันไม่มีสบายใจหรอก แต่เพราะสถานะ
ของมนุษย์นี้มันรับสิ่งนี้ไว้ แต่พอลมหายใจขาดตม ! พอสถานะของมนุษย์หมดไป มัน
ไปตามแรงขับนั้นละ ตอนนั้นแหละที่มันจะให้ผล นี่ไงผลของวิญญูะไง !

ฉะนั้น บอกว่า “ทำดีได้ดี มันจะจริงหรือ” มันไม่เชื่อ ! นี่สังคมเป็นอย่างนี้มา
ตลอดนะ

ฉะนั้น นี่มันเป็นประเด็นหนึ่ง... แล้วเขาพูดไปเรื่อย เขาภาวนามา แล้วเขาบอกว่า
เขามีชีวิตของเขามา ประสบความสำเร็จทางโลกมาพอสมควร แล้วก็ปฏิบัติมาเยอะ
ปฏิบัติตามแนวทางต่างๆ มันก็ไปไม่รอด

แล้วตอนนี้ไม่อ่าน เพราะเหมือนกับอ่านแล้วมันไปกระทบบุคคลอื่น ครูบา
อาจารย์องค์อื่น ใจ นั้นแหละ อู้อู... จะอย่างนั้นๆ มาเรื่อย ..

สุดท้ายแล้วนะ เขาไม่เชื่อใครเลย... ดี ! เราถึงบอกว่า “เขามีวาสนา เขาไม่เชื่อใคร
! เขาไม่เชื่อใครนะ” เขาไม่เชื่อเพราะว่าเขาบอกว่า...

ถาม : เขาก็ได้ไปปฏิบัติมาหลายที่ แล้วมันก็ไม่เชื่อ เลยค้นหาแนวทางใหม่ ก็ได้
อ่านและฟังเทศน์ของหลวงพ่อชา เรื่องกุญแจภาวนา ไปเจอเว็บบอร์ดของหลวงพ่อเข้า
เรื่องหลวงตามหาบัว กับแม่ชีแก้ว ก็เกิดตระหนักขึ้นมาว่า...

“ทางธรรมและทางโลกก็คงเหมือนกัน คือถ้าเราไม่ทุ่มเททั้งชีวิต คงเอาดีไม่ได้
หรอก ทุ่มเทก็ต้องให้ถูกทาง ไม่เช่นนั้นจะเสียเวลาเปล่า”

ตอนนี้เริ่มปฏิบัติ นั่งสมาธิวันแรกประมาณ ๒๐ นาที ขยับเป็น ๓๐ นาที ๔๐ นาที
๗-๘ วันมาเรื่อย จนถึงปัจจุบันนี้ (นี่มาถึงคำถามแล้ว) คำถามที่จะถามหลวงพ่อคือ..

เมื่อประมาณวันที่ ๕ จิตสงบลง เหมือนมีอาการวูบนิดๆ แล้วเกิดมีแสงสว่างขึ้น คล้ายๆ คนเอาไฟมาส่องหน้า ตอนเกิดขึ้นรู้สึกเหมือนใจสั่น เกิดความกลัวก็บอกตัวเอง ว่าให้ตั้งสติอย่ากลัว ให้ดูเฉยๆ จะอยู่นานเท่าไรก็อยู่ไป จะมาก็มา ไม่มาก็ไม่มา... นั่ง ต่อมาก็เกิดอีก ความรู้สึกเหมือนมันเกิดนานขึ้นๆ แล้วพอออกจากสมาธิแล้ว ลึกลง เหมือนกับยังกลัวอยู่

หลวงพ่ : อันนี้ ! อันนี้สำคัญ นี่ข้อต่อไป นี่คำถามนะ ต่อมาเขาเขียนมาด้วยว่า...

ถาม : วันนี้ได้อ่านบท (ได้อ่านในเว็บไซค์) “บุคคลเป็นสัปปายะ” เมื่ออ่านถึงตอน หลวงปู่มั่นท่านดูแลพระลูกศิษย์ของท่านอย่างไร และหลวงตาบัวท่านรู้สึกอย่างไร เมื่อ สิ้นหลวงปู่มั่น ! ถิ่น้ำตาไหลพราก สะอึกสะอื้น มันไหลออกมาเอง รู้สึกเหมือนเราตัวคนเดียว แล้วจะปฏิบัติไปได้อย่างไร เพราะตอนนี้ก็อายุมากแล้ว ไม่รู้ว่าชาตินี้จะเหลือเวลา ให้ปฏิบัติอีกนานแค่ไหน

หลวงพ่ : นี่เวลาเขาไปอ่าน เห็นไหม เวลาเราพูดถึงระหว่างหลวงปู่มั่นกับหลวงตา ระหว่างครูบาอาจารย์ที่มีความสัมพันธ์กัน

“วันนี้ได้อ่านบท “บุคคลเป็นสัปปายะ” เมื่ออ่านถึงตอนหลวงปู่มั่นท่านดูแลพระ ลูกศิษย์อย่างไร และหลวงตาท่านรู้สึกอย่างไร เมื่อสิ้นหลวงปู่มั่น ! น้ำตาไหลพราก”

คนถ้าใจเป็นกุศล เวลาเราพูดนี้เราพูดเพื่อเป็นกุศลนะ เวลากุศลหมายถึงว่า จิตที่ เป็นกุศลมันจะเห็นสิ่งใดเป็นประโยชน์ไปหมด ฉะนั้นเวลาครูบาอาจารย์ของเราท่านมีที่ ฟังที่อาศัย..

เราจะบอกว่า ที่เราพยายามเน้นให้เห็นว่า “ถ้าของจริง ! ครูบาอาจารย์ บุคคลที่ เป็นสัปปายะ อย่างเช่น หลวงปู่มั่นท่านทำของท่านจริง แล้วประพฤติปฏิบัติรู้จริงนี้ มัน ไม่ใช่อามิสสินจ้าง”

มันไม่มีอามิสสินจ้าง ! มันไม่ต้องการให้ใครยอมรับ ! มันไม่ต้องการสิ่งใดๆ เลย ! แต่ความจริง ความซาบซึ้งใจ.. ความซาบซึ้งใจของลูกศิษย์ เวลาสิ้นหลวงปู่มั่นแล้ว หลวงตาท่านมีความรู้สึกอย่างไร เพราะหลวงตาท่านพรรณานำขึ้นมาในใจ แต่ท่านไม่พูด ให้ใครฟัง เพิ่งมาพูดให้ฟังตอนหลังๆ นี้แหละ

คุณอนหลังๆ เห็นใหม่ ว่าพอหลวงปู่มันเสียไปแล้วนี่ พระก็รุมอยู่ทั่ว สุดท้ายแล้ว พอจัดศพให้เรียบร้อยแล้ว พระต่างคนต่างกลับที่พัก ท่านถึงแอบมาคนเดียว มานั่งอยู่ปลายเท้าศพไป แล้วนั่งรำพันขึ้นมาในใจ

เพราะคนนั่งรำพันขึ้นมาในใจ นี่คุณสิครุมวย เห็นใหม่ ครุมวยกับลูกศิษย์ อยู่ในyim ต่างๆ เห็นใหม่ เวลาโค้ชมันสอนนักกีฬา โค้ชเขาสอนเทคนิคทุกอย่างมาหมดเลย ว่าต้องอย่างนี้ๆ แล้วเราผ่านมาๆ ประสบความสำเร็จมาตลอด มันซาบซึ้งใจมาก !

นี่ก็เหมือนกัน หลวงตาท่านปฏิบัติมา แล้วหลวงปู่มันท่านสอนมาทีละขั้นตอนๆ เห็นใหม่

เวลาติดสมาธิ.. ก็บอกว่า “ติดสมาธิ !”

ออกใช้ปัญญามากเกินไป.. ก็บอกว่า “ออกใช้ปัญญามากเกินไป !”

ไอ้คนทำนี่มันก็ทำ ติดสมาธิมันก็ชื่นใจ มันก็จะถลันไปเต็มทีเลย กว่าจะดึงกลับเข้ามาได้ก็ อู้ฮู.. ล่อกันyimแทบพังเลย

พอดึงกลับมาแล้ว พอไปทำปัญญาก็ไปกันเลยเถิดอีก จะไปดึงกลับมาอีก อู้ฮู... กว่าจะดึงกลับมาณะก็เถียงกันอยู่ครึ่งวันก่อนวัน เถียงกันอยู่อย่างนั้นแหละ

อันนี้แหละมันฝังใจ ! ความฝังใจเพราะอะไร เพราะเราผิดพลาดไป ท่านก็ทำให้เราเข้าที่เข้าทางได้ เราจะหลงทางไปทางไหน ท่านก็ดึงเรากลับมาได้ แล้วพอมาสั้นท่านไป โอ้... ท่านรำพันขึ้นมา ท่านพูดให้พระฟังเอง เวลาท่านเทศน์ท้ายเทปอยู่ที่บ้านตาด

“บัดนี้ ! สิ่งที่จะฟังพาอาศัยเราก็ได้ล่วงไปแล้ว แล้วจิตดวงนี้มันไม่ฟังใคร”

ท่านรู้ถึงตัวเอง “จิตดวงนี้มันคือ มันไม่ฟังใคร มันไม่มีเหตุผล มันไม่ลงใคร หรอก แล้วคนที่ลงก็ล่วงลับไปแล้ว แล้วบัดนี้เราจะฟังใคร ! บัดนี้จะฟังใคร ! เราจะไม่มีที่พึ่งอีกแล้วนะ” เห็นใหม่ รำพันมา...

เพราะเวลาได้ประโยชน์ มันก็ได้ประโยชน์มา แต่กว่าที่จะได้ประโยชน์มานะ ตอนที่เถียงกันนี้ เถียงกันหน้าดำหน้าแดงเลย แต่การเถียงนี้เถียงเพราะอะไร เถียง

เพราะว่ามันไปประสบใจ เหมือนเราไปทำงานอยู่ แล้วคนมาตีว่างานของเราผิด.. งานของเราผิด ใครจะยอม เพราะงานมันอยู่กับมือ ก็ยังทำอยู่นี้ออกว่า “ผิดได้อย่างไร.. ผิดได้อย่างไร”

นี่ก็เหมือนกัน จิตมันรักษาของมันอยู่ แล้วอาจารย์บอกว่า “ผิด ! ผิด !” มันก็ใส่กันเต็มทีเลยนะสิ เพราะการเถียงกันนี่เถียงกันตาดำตาแดง แต่เถียงหาเหตุหาผล เถียงกันนี้ไม่ใช่ที่รู้มานะ เถียงไม่ใช่เถียงแบบคนพาล

คนพาลเอาชนะคะกันกัน นี้ไม่ใช่อย่างนั้น เถียงเอาความจริง พอได้ความจริงมา นี่แพ้ทุกที ท่านบอกที่ไรก็หน้าแตกทุกที พอทีหลังขึ้นไป พอท่านบอกว่า

“อย่างนี้ผิด...” ไม่กล้าเถียงเลยนะ ไม่กล้าเถียง

ท่านบอกว่า “มันน่าจะเป็นอย่างที่เราแพ้มานั่นละ.. มันน่าจะเป็นอย่างนั้น” ทั้งๆ ที่ยังไม่มีเหตุผลนะ แต่ถ้ามันไม่มีครั้งที่เป็นมานะเถียงหัวชนฝาเลย เพราะเราทำกับมือแล้วท่านบอกว่า “ไม่ใช่!”.. ไม่กล้าเถียงเลยนะ

พอเถียงๆ ไปมันคิดได้ พอสติมันคิดได้นะ “มันน่าจะเป็นอย่างครั้งที่แล้วนะ” ฉะนั้น ไม่กล้าเถียง หลบไปก่อน แล้วไปพิสูจน์เอา แล้วมันก็เป็นอย่างนั้นจริงๆ

เถียงก็เป็นอย่างนั้นจริงๆ ! ไม่เถียงก็เป็นอย่างนั้นจริงๆ !

เพราะอะไร เพราะครูบาอาจารย์ท่านผ่านไปแล้ว ท่านประสบความสำเร็จไปแล้ว ท่านล่วงหน้าเราไปแล้ว ท่านรู้จริง ! แต่ไอ้เราไม่จริงนี่มันต้องคัดค้านอยู่แล้ว พอคัดค้านไปเถียงขนาดไหนมันก็สู้ไม่ได้หรอก แต่มันก็จะเถียง นี่มันจะเถียงทั้งนั้นแหละ

ฉะนั้นเวลาสิ้นไป นี่มันถึงเห็นคุณค่ามากใจ ไอ้คุณค่าอย่างนี้ ถ้าใจเป็นกุศลนะ... นี่เวลาเราพูดที่ไรเราก็อกระเทือนใจทุกที แต่มันก็อยากพูด เพราะอะไรรู้ใหม่ มันอยากพูด เพราะว่ามันเป็นบุคลาธิษฐาน ! มันอยากพูดให้พวกเรานี้ได้คิด เพราะทุกคนมีพ่อแม่ ทุกคนมีปู่ย่าตายาย ให้ทุกคนรู้จักบุญคุณของญาติโยมของตัวเอง ให้สังคมรู้จักที่สูงที่ต่ำ

สังคมนั้นก็มีลูกศิษย์มีอาจารย์กันมาทั้งนั้นแหละ ถ้าลูกศิษย์ครูบาอาจารย์มันเคารพของมันนะ สังคมนี้นั้นจะมีความร่มเย็นเป็นสุข นี้เราก็คงอยากจะพูด เราพูดเพราะว่าครูบาอาจารย์ของเราท่านเป็นตัวอย่าง ท่านเป็นแบบอย่าง ท่านเป็นคติที่ดีของเรา

ฉะนั้นพูดแล้วนี่พูดให้คนได้สำนึก ! ชอบพูด เราพูดบ่อยๆ พูดให้คนได้สำนึก พูดให้คนได้คิด !

เราก็คงเห็นว่าเห็นใหม่ เป็นวิทยาศาสตร์ ทุกคนมีสิทธิเสมอภาค ทุกคนมีทุกอย่างเหมือนกัน... มันเหมือนไม่จริงใจ มันคนเหมือนคน

แต่คนมันจะโตมามันต้องมีพี่เลี้ยงของมันมา มันมีพ่อแม่ของมันมา แล้วพ่อแม่เลี้ยงเวลาเลี้ยงขึ้นมา นะ พ่อโตขึ้นมาทำราชการสูงส่งขึ้นมา พ่อแม่เป็นชานาแต่ไม่กล้าบอกนะว่าแม่ฉันเป็นชานา จะบอกว่าแม่ฉันเป็นนางฟ้า อวดเขาไปเรื่อย ใจมันไม่ยอมรับใจ ยิ่งสูงมันยังไม่ยอมรับ

แต่ถ้ามันยอมรับ มันต้องยอมรับของมัน ถ้ายอมรับอย่างนี้มันถึงเป็นประโยชน์เห็นใหม่

ฉะนั้นย้อนกลับมา นี่ ย้อนกลับมา...

ถาม : เมื่อนั่งประมาณวันที่ ๕ จิตเริ่มสงบลง มีอาการรูบุนิดๆ แล้วเหมือนมีแสงสว่างขึ้น คล้ายกับใครเอาไฟส่องหน้า ตอนเกิดขึ้นรู้สึกเหมือนว่าใจสั่น เกิดความกลัวก็บอกตนเองว่าให้ตั้งสติ อย่ากลัว ให้ดูเฉยๆ จะอยู่นานเท่าไรก็อยู่ได้ จะมาก็มา จะไปก็ไป ไม่มาก็ไม่มา.. ต่อมานั่งอีกก็เกิดอีก ความรู้สึกเหมือนว่าเกิดนานขึ้นๆ แล้วออกจากสมาธิแล้ว ลึกลง ก็ยังกลัวอยู่

หลวงพ่ : นี้เราจะบอกให้ฟังว่า เวลาเรานั่งสมาธิไปนี่นะ “นี่พันธุกรรมทางจิต”

พันธุกรรมของจิตนะ คุณสิ พันธุกรรมทางพืช เมล็ดพันธุ์พืชแต่ละชนิด ถ้าเป็นทุเรียน ปลูกลงไปมันก็เป็นทุเรียน ถ้าเป็นส้ม ปลูกลงไปก็เป็นส้ม เราทำนาปลูกข้าวก็เป็นข้าว แม้แต่ข้าวยังมีสายพันธุ์ของข้าว.. ข้าวเหนียว ข้าวเจ้า แต่ละสายพันธุ์มันก็แต่ละสายพันธุ์

จิตของคนเวลาภาวนาไป มันไม่มีสิ่งใดเป็นเครื่องการันตีบอกว่าจะไม่เจออะไร จะเป็นอย่างไร เป็นไปไม่ได้เลย ! มันเป็นไปตามพันธูกรรมของมัน

นี่คำว่าพันธูกรรม... นี่จิตดวงนี้ ผู้ที่ปฏิบัติอยู่นี้คืออย่างหนึ่ง พอเจอสิ่งใด เห็นไหม “นี่ถึงจะกลัวก็รู้ว่ากลัว ถึงจะอย่างไรก็รู้ว่ามันเกิดขึ้น” ทีนี้ในการปฏิบัติ.. ในทางปฏิบัติที่เขาใช้วิปัสสนาเขาบอกว่า..

“นี่ถ้าจิตมันลง เห็นแสงนี่เกิดนิมิต เห็นทุกอย่างนี้มันจะเป็นความเสียหายทั้งหมด”

เป็นความเสียหายทั้งหมด... มันก็เหมือนกับบอกว่าเราดี.. คนเกิดมาแล้วจะต้องเกิดมาได้รูปร่างส่วนสัดเหมือนกันหมด ต้องมีความสูงเท่านี้ ต้องมีรูปร่างเท่านี้ คนที่รูปร่างความสูงไม่ได้เท่านี้คือคนไม่ดี คือคนผิด... มันเป็นไปไม่ได้หรอก !

คนสูง คนต่ำ คนเกิดมานี้ ลักษณะของคนไม่เหมือนกันทั้งนั้นแหละ เวลาจิตภาวนาไปนี่มันไม่เหมือนกันหรอก ! ไม่มีใครเหมือนกัน !

พระอรหันต์ ๑๐๐ องค์ก็ไม่เหมือนกันซักองค์หนึ่ง ! การปฏิบัติของพระอรหันต์ทั้ง ๑๐๐ องค์ ไม่เหมือนกันเลยซักองค์เดียว ! วิทยานิพนธ์ของใครไม่เหมือนกันเลย ! ทางวิชาการไม่เหมือนกันเลย !

ฉะนั้นเวลาจิตมันลงไปแล้วนี่ ถ้ามันจะเกิดแสงอะไรขึ้นมา เห็นไหม เกิดแสงก็ตั้งสติไว้ ถ้ากำหนดพุทโธ หรือกำหนดอานาปานสติ กำหนดสิ่งใดเป็นคำบริกรรมไว้ ให้กำหนดไว้ชัดๆ !

แสงนั้นถ้าเราเป็นคนที่มีกำลังมาก ถ้าเราเป็นคนที่มีอำนาจวาสนามาก แสงนั้นมันจะแสดงตัวจนถึงระดับของเขา แล้วถ้าเราไม่ตกใจ... เราไม่ตกใจ เราไม่ยึดแสงนั้นเป็นสมบัติของเรา เราตั้งสติของเราไว้ แสงนั้นมันจะหายของมันไปเอง ! หายไปเพื่ออะไร... “หายไปเพื่อจิตเข้าสู่ความสงบ.. ฐานของมันให้มันมั่นคงของมัน”

เพราะจิตปกตินี้เราจะเห็นไม่ได้ แต่พอพุทโธไป พอจิตมันเริ่มมีการเปลี่ยนแปลง เห็นไหม นี่กึ่งโลกกึ่งธรรม !

ถ้ากึ่งโลก... คือความรู้สึกที่เป็นวิทยาศาสตร์ ความรู้สึกสามัญสำนึกนี้ละ ความรู้สึกด้วยสายตานี้ละ เราจะเห็นเป็นปกติ เห็นโดยธรรมชาตินี้ละ เห็นโดยวิทยาศาสตร์ เห็นด้วยโลก เห็นอย่างนี้คือมนุษย์ ! นี้คือโลกียะ ! นี้คือสังฆกรรม ! แต่พอจิตมันปฏิบัติเข้าไป มันพัฒนาการของมันเข้าไป เห็นใหม่

กึ่งโลก ! กึ่งโลก คือความรู้รู้สึกของวิทยาศาสตร์ ความรู้สึกของสามัญสำนึก ความรู้สึกของเราธรรมดานี้แหละ... แต่กึ่งธรรม ! กึ่งธรรม พอมันรู้จักตัวมันเองไง

“ธรรมะคือสังฆกรรม ! สังฆกรรมคือพุทโธ !”

สังฆกรรมคือสังฆะ คือตัวรู้... ตัวรู้คือตัววิชาที่มันอยู่กับผู้รู้... พอจิตมันเริ่มเข้าสู่ตัวของมันเอง เห็นใหม่ มันจะเข้าสู่กึ่งธรรม !

กึ่งธรรม คือเข้าสู่สังฆกรรม พอเข้าสู่สังฆกรรมนี้มันจะมีการเปลี่ยนแปลง ถ้ามีการเปลี่ยนแปลง เพราะจิตของคนแต่ละระดับมันไม่เหมือนกัน ถ้าจิตของแต่ละคนนะ ถ้าจิตมันคึกคะนอง หรือจิตมันได้สร้างอำนาจของมันมา มันจะเห็นเป็นแสง เห็นต่างๆ

เห็น ! เห็นใหม่ ผู้รู้... สิ่งที่ถูกรู้ แสงนั้นเกิดจากอะไร.. เกิดจากจิตที่มันสงบ มันรู้ ! ถ้าจิตที่มันรู้ ถ้าเราไม่กลัวนี้ถูกต้องแล้ว แล้วไม่กลัวแล้วก็ไม่ต้องไปหวั่นไหว พอไม่ต้องไปหวั่นไหวนะ เรากำหนดพุทโธ เราไม่ต้องการรู้แสงนั้น เราต้องการรู้ความสงบของใจ

เวลาเรามีเงินในกระเป๋าเรา แล้วเราต้องการจำนวนเงินเท่าไรในตัวของเราใช่ไหม เงินที่เป็นสมบัติของเรา แต่เงินสาธารณะ เงินในธนาคารชาตินี้เป็นของชาติไทย แต่ไม่ใช่ของเรา

แสง ! แสงมันเป็นเรื่องปกติของอำนาจวาสนาบารมีของเรา แต่ตัวผู้รู้คือตัวจิต ถ้าเรากำหนดพุทโธ หรือกำหนดอานาปานสติ กำหนดอะไรก็ได้ หรือมีสติกำหนดสิ่งต่างๆ ให้กำหนดสิ่งนั้นชัดๆ พอกำหนดสิ่งนั้นชัดๆ แล้วมันจะเข้ามาสู่เงินของเราเอง เห็นใหม่ เงินที่หมุนไปในท้องตลาดนี้อันหนึ่ง เงินที่เป็นสมบัติส่วนตัวนั้นเป็นอีกอันหนึ่ง

จิตที่มันสงบเข้ามา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนที่นี้ละ “อตุตา หิ อตุตโน นาโถ... ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน” ตนเท่านั้นที่จะเอาใจนี้พ้นจากกิเลส ไม่มีใครสามารถ

พาใครไปพันกิเลสได้ กิเลสเป็นของส่วนบุคคล กิเลสนั้นทำให้จิตดวงนั้นมาเกิด จิตดวงนั้นมาเกิดเพราะว่ามีกิเลสใช้ใหม่ สัจธรรม.. อริยสัจนี้จะเข้าไปชำระล้างกิเลส

ที่นี้ชำระกิเลสมันต้องเข้าไปสู่ใจนั้น เข้าไปสู่ใจตัวที่ปฏิสนธิจิต เข้าไปสู่ตัวใจที่มาจากนั้น ถ้าเข้ามาสู่ตัวใจที่มาจากนั้น กำหนด พุทโธ พุทโธ หรือกำหนดอะไรต่างๆ มันจะเข้าไปสู่ตัวใจนั้น ถ้าเข้าไปสู่ตัวใจนั้น... จิตมันสงบ เห็นใหม่ เงินเรอลิ้นเซฟ ล้นกระเป๋าคอมดเลย จนไม่รู้รู้อะไรเลย

พุทโธ พุทโธ เข้าไป หรือว่าใช้อานาปานสติเข้าไปอยู่อย่างนี้ แล้วถามว่า “แล้วจะทำอย่างไรต่อไป”

กำหนดที่นิ่ง ๕ นาที ๑๐ นาทีนี้ ต้องนิ่ง ! ต้องนั่งสมาธิหรือเดินจงกรม เพราะสมาธิ.. สติ สมาธิ ปัญญา เพราะเกิดสมาธิ นี้พอจิตมันสงบแล้วให้ออกใจใคร่กรรมในชีวิตประจำวัน

ชีวิตประจำวัน ! ชีวิตประจำวันคืออะไร นี่ร่างกายที่เกิด ยืน เดิน นั่ง นอน การเป็นอยู่นี้พิจารณา ถ้าพอจิตมันสงบแล้วมันจะสังเวช จิตพอสงบแล้ว ความเป็นไปโดยปกติมันสลดสังเวชมาก แต่จิตไม่สงบนะ การดำรงชีวิตประจำวันนี่มันเป็นเราไง มันก็เป็นอย่างนี้แหละ แต่เบื่อนะ ! ทุกคนเบื่อนายภรรยาจูงรังในใจนี้ เบื่อนายมากเลย แต่ไม่รู้จะทำอย่างไร.. ไม่รู้ ! เบื่อนายมากแต่ก็ไปไม่ได้

แต่ถ้าทำจิตสงบเข้ามา พอจิตสงบนะ พอมันเห็นนี่มันเบื่อนาย ! เบื่อนายคลายกำหนด... เบื่อนายสังเวช.. จิตมันเป็นอิสระขึ้นมา มันเป็นขั้นตอนที่ว่า พอเบื่อนายแล้วมันปล่อยวาง มันมีสถานะที่จิตนี้เป็นอิสระภาพได้

แต่ในปัจจุบันนี้ศึกษารธรรมมาแล้วนะที่ว่า “กายก็ไม่ใช่เรา.. ชีวิตนี้ก็ไม่ใช่เรา.. เป็นสมมุติทุกอย่างเลย” มันก็เบื่อนายนะ.. เบื่อนายแล้วอึดอัด ! ขัดข้อง ! ไม่รู้จะไปไหน เบื่อนายแต่ไปไม่รอด แล้วก็อึดอัดอันตันใจอยู่นั้นแหละ

นี่ศึกษามาแล้วเป็นอย่างนี้ สุขุมปัญหา..

แต่ถ้าภาวนามยปัญญา โลกุตตรปัญญา เห็นไหม มันเห็นจริง มันเบื่อหน่ายแล้ว มันสลัด ! เบื่อหน่ายแล้วมันสลัด โอ้โฮ ! โอ้โฮ !

ครูบาอาจารย์ท่านจะพูดบ่อย ถ้าใครเห็นอย่างนี้ละ จะกลับมาถามตัวเองว่า “ทำไมมึงโง่อย่างนี้ ! ทำไมมึงโง่อย่างนี้ !” ของอยู่กับเรานี้ไม่รู้...

แล้วรู้ไปหมดนะ ฐุธรรมะของพระพุทธเจ้าละ โอ้โฮ.. นิพพาน.. ปล่อยาว.. ลึกแต่ว่า.. แต่หัวใจมันโดนกระที่บอยู่ หัวใจมันโดนกิเลสขี้คอกอยู่ แต่ธรรมะพระพุทธเจ้านี้ปากเปียกปากแฉะเลย

แต่ถ้าเราทำใจของเราสงบเข้ามา... สงบเข้ามาละ เห็นไหม มันกลับไปสู่จิตติดกลับไปสู่ต้นเหตุ กลับไปสู่ที่มา กลับไปสู่ที่ปฏิสนธิจิต พอปฏิสนธิจิตนี้มาเกิดในครรภ์ในไข่ ในน้ำคร่ำ ในโอปปาติกะ แล้วกลับไปสู่ที่นั่น จะไปชำระล้างกันที่นั่น

ฉะนั้นสิ่งที่จริงนี่ปฏิบัติแล้วได้ผลจริง จะเกิดแสงสว่าง เกิดต่างๆ นี่ มันไม่มีใครเอาไฟฟ้ามาเปิดให้เราดูหรือหลอกเราได้หรอก เพราะเรารู้อะไรของเราเอง เพราะเราอยู่ในที่รโหฐานของเรา ไม่มีใครมาหลอก ถ้ามันมีแสงอะไรเกิดขึ้นมานี้เราก็รับรู้ละ

บางคนไม่มีก็คือไม่มีนะ บางคนบอกมีแสงๆ ใครปฏิบัติต้องมีอย่างนี้ๆ นี่อีกเรื่องหนึ่งนะ บางคนปฏิบัติไปแล้วไม่มี อย่างเวลาปฏิบัติก็มีบ้างหรือไม่มีบ้าง อย่างเรานี้มีบ้างหรือไม่มีบ้าง บางทีก็มี ! พุงเข้ามาใส่เลย ไอ้ตรงนี้เราก็ผ่านไป บางทีมันก็ไม่มี มันสงบไปเฉยๆ มันไม่ใช่มีทุกเที่ยวไป

แต่ถ้าคนที่จริงนะ ถ้ามันมีของมันละก็มีอยู่อย่างนั้นเลย แต่ที่ว่างไว้ใจ ไม่ใช่ไม่รู้... รู้แล้ววางไว้ คือเหมือนกับของในที่พักเราใจ ก็แขวนไว้ละ ก็ไม่เกี่ยวใจ ก็ของเราเอง แต่เราก็ไม่ไปสนใจมันใจ แต่ของเราเองเดี๋ยวก็มองว่า.. ไอ้ของเรา ! เข้าก็มอง.. ไอ้ของเรา ! ออกก็มอง.. ไอ้ของเรา ! โอ้.. เอ็งจะบ้า ก็แขวนไว้มันไม่หายอยู่แล้ว

นี่ถ้ามันวางแล้วมันก็วางไว้อย่างนั้นแหละ มันวางไว้ก็เป็นของเราอยู่นั้นแหละ แล้วเวลาจิตมันสงบเข้ามา.. สงบเข้ามา เดี่ยวมันจะเกิดปัญญาที่ดีขึ้น ! ปัญญาที่ดีขึ้นสรรพลึงมันจะดีขึ้นนะ

อันนี้เดี๋ยวจะพูดหลังไมค์ว่าทำไมถึงพูดอย่างนี้ เขาไปพูดถึงชีวิตเขานี้ อ้อฮ้อ ! แล้วเขาเขียนมาดีมาก ๆ นี่เพียงแต่พูดให้เขามั่นใจ เพราะเราดูตรงที่ว่าจากที่เขาไปศึกษา มา แล้วบอกเห็นใหม่ “บุคคลเป็นสัพปายะ” เราพูดถึงหลวงปู่มั่น พูดถึงหลวงตา เขาอ่าน แล้วน้ำตาไหลพรากเลย มันสะเทือนใจไป

จิตที่เป็นกุศลนะ ! อะไรที่เป็นกุศล เห็นใหม่ จิตที่เป็นกุศล สิ่งใดเป็นกุศลมันจะเป็นดี... จิตที่เป็นอกุศล เห็นสิ่งใดเป็นคุณงามความดีมันไม่เอานะ มันชอบสิ่งที่มันชอบ นั่นแหละ

ถาม : ๒๓๗. ภาวนาแล้วลมหายใจดับ เกิดอึดอัด ไม่รู้จะแก้ไขอย่างไรครับ...

ผมได้ภวานาก่อนนอน บริกรรมประกอบลมหายใจไปเรื่อยๆ เกิดอาการค่อยๆ ลมหายใจสั้นลงเรื่อยๆ จนกระทั่งคล้ายกับถูกอุด บีบให้ลมหายใจค่อยๆ ดับ แต่ขณะนั้น รู้สึกขบวนการของลมและร่างกายตลอดต่อเนื่องนะครับ ก่อนหน้านี้ก็เคยเป็นแบบนี้หลายครั้งแล้ว ผมก็ทำต่อเนื่องไม่ได้หยุด มันดับไปเป็นช่วงสั้นๆ ปล่อยให้มันดับพยายามบริกรรมต่อเนื่อง แต่รู้สึกอึดอัด เกิดกลัวขึ้นมาก็พยายามเค้นตัวเอง กลับมาที่หายใจให้เป็นปกติ แต่พอดกกลางคืนหลับไป รู้สึกว่ากายทิพย์หลุดออกไปข้างนอก แล้วก็ออกไปหมุนๆ เหมือนพายอยู่พักหนึ่ง แล้วก็กลับเข้ามา

ก่อนหน้านี้เคยหลุดตอนนอนไปประมาณ ๒ ครั้ง แต่ไม่เคยออกไปหมุนแบบนี้ จึงเรียนถามว่า...

๑. ถ้าเกิดว่ากรณีลมหายใจค่อยๆ สั้นลง แล้วถูกบีบให้ดับ เป็นแบบนี้ก็อีก เพราะอยู่ๆ ก็เกิดความอึดอัดและกลัวขึ้นมา และไม่เคยผ่านตรงนี้ไปได้สักที กลัวจนต้องพยายามเค้นลมให้เหมือนเดิม ถ้าเจอแบบนี้ก็อีกครึ่ง ควรจะอย่างไรต่อไปครับ

หลวงพ่อ : ถ้าเรากำหนดนะ.. เรากำหนดพุทโธ อะไรต่างๆ กำหนดลมหายใจ นี่กรณีเขาลมหายใจค่อยๆ สั้นลง ถ้ากำหนดลมหายใจอานาปานสติ

กำหนดลมชัดๆ ! กำหนดลมไว้ชัดๆ !

สิ่งใดจะเกิดขึ้นนะ เกาะลมไว้ ถ้าเกาะลมไว้ละ ถ้าจิตเราไม่สงบ จิตเราไม่ลงนะ เราจะเกาะลมไว้ เห็นลมนี้ชัดเจนมาก แล้วลมชัดเจนมาก ลมจะใส เห็นเป็นท่อมต่าง ๆ นี้ ให้เราชัดเจนไว้กับลม สละชีวิตเลย เกาะกับลมไว้ไม่ตายหรอก ! แต่ถ้าเราไม่มีสติ เรา มีความพลอนั้นแหละตาย !

ฉะนั้น พอถ้าเราเกาะลมไว้ละ.. เกาะลมไว้ละ อาการต่างๆ.. คนเรานะ ดูอย่างคน เจ็บไข้ได้ป่วย ร่างกายของคนนี้แบบว่าความแข็งแรงของคนไม่เหมือนกัน ฉะนั้นเวลา เจ็บไข้ได้ป่วยนี้เราต้องฟื้นฟูความเข้มแข็งของร่างกาย

จิตใจก็เหมือนกัน ! จิตใจที่เกาะลมหายใจอยู่นี้ ถ้ามันไม่สงบ คือว่ามันยังสงบ ไม่ได้ แต่ความเข้มแข็งของใจนี้มันจะทำให้เราไม่ไขว่ไขว แต่ถ้าคนอ่อนแอ เกาะลมอยู่ เหมือนกัน พอเกาะลมอยู่เหมือนมันแบกลมบ้าง มันเกาะลมบ้าง ลมจะมีน้ำหนักเกินไป บ้าง เห็นไหม เพราะร่างกายมันไม่เข้มแข็ง พอร่างกายไม่เข้มแข็งนะ เราเกาะลมไปเรื่อยๆ เกาะลมไปเรื่อยๆ พัฒนาไปอย่างนี้ ร่างกายมันจะเข้มแข็งขึ้นมาเรื่อยๆ

ฉะนั้น ! เวลามันจะบีบให้ดับ.. ให้ดับนี้ อาการของคนมันแตกต่างกัน “อาการของใจ ไม่ใช่ใจ !” อาการที่มันบีบคั้นเข้ามานี้คือพันธกรรมทางจิต ! นี่มันไม่พ้นกลับไปที พันธกรรมทางจิต ทำไมเราบีบแต่คนอื่นไม่บีบ.. แล้วบางทีก็บีบ บางทีก็ไม่บีบ.. มันเป็นอะไรทำไมถึงบีบ ทำไมถึงไม่บีบ... อาการมันเกิดขึ้นมาได้อย่างไร

ถ้าเราตั้งสติของเราไว้ละ.. อยู่กับลม ! เกาะลมไว้เลย ตายให้ตาย ตายกับลมนี้แหละ ไม่มีตายหรอก ! มันไม่ตาย แต่กลัวตายไป เพราะมันเอาความตาย เอาการบีบ เอาสิ่งที่หายไปนี้ ก็เลสมันเอามาต้านใจ ก็เลสมันเอามาเบียดเบียนให้เราไม่มีโอกาสได้ทำงาน

คนทำงานบ่อยครั้งเข้า บ่อยครั้งเข้า งานต้องสำเร็จใช่ไหม นี่ทำครั้งๆ กลางๆ ทำได้ไม่กี่เปอร์เซ็นต์ มันก็เอาเหตุผลนี้มาต่อรอง พอมาต่อรองแล้วเราก็เชื่อมั่น เห็นไหม

นี่ไง “ธรรมะฟากตาย” เอาตายเข้าไปเลย ! เอาตายเข้าไปเลย ! ถ้ามันจะเอาให้ตาย นี่อะไรตายขอคุณก่อน มันหายไปเอง

ไอ้ที่นี่มันอยู่ที่เวรกรรมของคน มันมีมากน้อยแตกต่างกันไป นี่ไม่เคยผ่านสิ่งนี้ไปเลย ถ้าไม่เคยผ่านไปนะ เวลามันขาด ลมหายใจขาดนี่คือตกแก้วกลับ พอมันขาดไปเลย

ถ้าอยู่กับลมมันไม่ขาด ! ถ้ามันไม่รู้จักลมเราก็ต้องว่าไม่รู้ ไม่ใช่ขาดหายไป ขาดหายไปนี่คือสติขาด แต่ถ้ามีสติอยู่บนมันจะไม่ขาด

แล้วอย่างถ้าลมซัดๆ ! พุทโธซัดๆ ! ทุกอย่างซัดๆ ! ถ้าซัดๆ คือสมบุรณ์... สติสมบุรณ์ คำบริกรรมสมบุรณ์ นี่ความเพียรสมบุรณ์ ถ้ามีความสมบุรณ์.. ลมหายใจซัดๆ !

ลมหายใจซัดๆ นี่มันความเพียรสมบุรณ์ พอความเพียรสมบุรณ์ เหมือนนักกีฬาเลย เริ่มต้นการเป่านกหวีด เริ่มการแข่งขัน นี่เวลามันสมบุรณ์ไซ้ใหม่ บอลก็ ๔๕ นาที มวยก็กึ่งนาทีต่อยกละ พอเป็ง ! สมบุรณ์ ! พอสมบุรณ์ไปนะ พอ ๒-๓ นาทีหลับแล้ว... บอลเริ่มเล่นก็จบแล้ว..

นี่ถ้าสมบุรณ์คือความสมบุรณ์ของมัน ถ้ากำหนดลมซัดๆ ! กำหนดลมซัดๆ ! “ซัดๆ” คือสติสมบุรณ์ ลมหายใจสมบุรณ์ ลมหายใจก็เหมือนกับคำบริกรรม เพราะจิตเราไปเกาะอยู่ที่ลมหายใจ ! ลมหายใจสมบุรณ์... สติสมบุรณ์.. นี่จิตใจสมบุรณ์ แล้วเวลา ๔๕ นาทีนี้แข่งขันไปใครจะได้ประโยชน์

นี่กำหนดลมซัดๆ ซัดๆ ไป แล้วพอแข่งขันไปนะมันทั้งอ่อนล้า ทั้งคู่ต่อสู้ใช้เทคนิคเพื่อจะเอาชนะเรา ก็เลสมันต้องการเอาชนะ ต้องการต่างๆ เราก็ต้องมีสติปัญญาของเรา เพื่อให้ผ่านอย่างนี้ไปให้ได้ ถ้าผ่านอย่างนี้ไปให้ได้ก็จบ !

ถาม : ๒. กรณีกายทิพย์หลุดออกไปทำนั่นทำนี่ แต่ขณะนั้นมีสติรู้แบบกึ่งๆ ถ้าเจอสภาพแบบนี้อีก ควรจะระมัดระวังอย่างไรครับ

หลวงพ่ : นี่ถ้ามันหลุดนะ คนหลุดนี้มี ! มีบ้าง และมีผู้มาถามเรื่องหลุดออกไป บางคนหลุดออกไปจนย้อนกลับมาเห็นตัวเอง แล้วหลุดออกไปหลายๆ อย่าง ความหลุดออกไปอย่างนี้ มันก็เหมือนของเดิมของตัวเองไง ตัวเองทำอะไรได้ไว้ เวลาผลมันตอบมา มันตอบมาอย่างนี้ เวลาเราปฏิบัติแล้วนี่ เราจะให้ราบรื่นดีงาม นี่คูสิเวลาคนน้อ โกง คนทำสิ่งต่างๆ เห็นไหม เขาทำของเขา นี่ผลมันเกิดแล้ว แล้วอีกคนหนึ่งไม่เคยทำอะไรเลย แล้วจะให้ผลมันเหมือนกันได้อย่างไร

จิตก็เหมือนกัน จิตเวลามันมีของมันอย่างนี้ เวลาถ้ามันหลุด เห็นไหม เราต้องระวังรักษาตั้งแต่ยังไม่หลุด นี่พุทโธ พุทโธ หรือมีสติตลอด มันไม่หลุดหรือ คนเราจะหลุด.. วูบ ! วูบ ! หายไปเลย ! วูบ ! หลุดไปเลย !

ฉะนั้นถ้ามันจะหลุด เราต้องมีสติไว้.. มีสติไว้ มีสติพร้อม ค่อยๆ คึงไว้ๆ จนมันไม่หลุด เวลาภาวนาไปนะ จิตที่มันก็กะนองเวลาจิตมันลงบิ๊บนี่ เห็นตัวเองไปเดินจงกรมอยู่บนอากาศ เห็นตัวเองไปนั่งสมาธิอยู่บนก้อนเมฆอย่างนี้ นี่มันไปแล้ว ! มันไปแล้ว ! แต่มันไปแบบนี้ถ้าไปใหม่ๆ เราก็ตกใจ

แต่ถ้ามันมีสติปัญญา มันรู้ไว้.. มันรู้ไว้ เราจะเอาความสงบที่นี้ เราไม่ต้องเอาความสงบจากข้างนอก เราไม่ต้องการุทธิ์เดชะอย่างนั้น แต่มันเป็นของมันไป

กรณีอย่างนี้ มีคนมาถามเราอยู่หลายคน แล้วเขาทำได้จริง เราก็พยายามให้ตั้งสติไว้ อย่างเช่น ถ้านอน.. นี่ยังคิดมันเป็นตอนนอน หลับไปแล้วนี่เราช่วยอะไรไม่ได้เลย ทีนี้ก่อนหลับให้พุทโธ ถ้ามีลมหายใจก็ให้มีลมหายใจพร้อมกับหลับไป พอมันหลับไปแล้วนี่มันค่อยๆ แก่ไป.. แก่ไป.. แก่ไป แล้วมันจะหาย

ทุกอย่างแก้ไขได้ ! ถ้าแก้ไขไม่ได้ การภาวนาทำไปไม่ได้ ! มันทำของมันได้ สิ่งนี้แก้ไขได้ ! กายทิพย์ใจ “กายทิพย์” ก็คือจิตวิญญาณหลุดออกไปนั่นแหละ

แต่เวลาฝัน.. เวลาคนเราบอกว่าไม่เคยหลุดเลย เวลาอนอยู่ฝันว่าไปเที่ยวกรุงเทพฯ นะ บางคนฝันว่าไปสวรรค์นั่นเลย นี่มันไปแล้ว ไปด้วยความรู้สึก เห็นไหม อันนั้นเราดึงของเราได้ เราแก้ไขของเราได้

ฉะนั้น เรื่องนี้มันต้องแก้ไขตั้งแต่ยังไม่หลับ แล้วถ้านั่งสมาธิแล้วมันจะหลุด รู้ได้ ! รู้ได้ ถ้าคนมีสติสมบูรณ์นะ เวลาทำสมาธิ.. ทำสมาธินี้ อู้ฮู.. ถ้าปากลำบากไปหมดเลยนะ แต่พอทำสมาธิแล้วนะ ในสมาธิคิดได้... ในสมาธิคิดได้เขาเรียกว่ารำพึง !

ถ้าในสมาธิคิดไม่ได้ เกิดปัญญาไม่ได้ ในสมาธินี้คิดได้ ! ในสมาธินี้คิดได้ แต่คิดเป็นวิปัสสนา แต่ถ้าไม่มีสมาธินะ เรื่องโลกๆ เลย พอทำสมาธิแล้วนี่มันรำพึงไป มันคิดในสมาธิกึ่งๆ

ฉะนั้น เวลาถ้าเรากำหนดลมหายใจจนชัดเจน จนควบคุมได้หมดนะ ใ้กายหลุด
นี่เราควบคุมได้หมดเลย มันควบคุมได้หมด ! เหมือนขับรถนี้แหละ เราบังคับพวงมาลัยนี้
เราควบคุมรถทั้งคันได้หมดเลย

จิตใจถ้ามีสมาธิพร้อม มีสติพร้อมนะ เราควบคุมใจเราได้หมดเลย ถ้าไม่ควบคุม
ใจได้ เราจะออกวิปัสสนาได้อย่างไร เราออกวิปัสสนา พอวิปัสสนาไปแล้วมันทำงาน
มาก แล้วมันบังคับให้จิตเข้ามาพักอย่างไร

โอ้โฮ.. เวลาปฏิบัติไปพอชำนาญแล้วนะ มันควบคุมได้หมดแหละ แต่ถ้ายังไม่
ชำนาญนะ นั่นก็ไม่ได้ นี่ก็ไม่ได้ พอไม่ได้แล้วเราก็ก็นี่ไม่ได้ด้วย เพราะอะไร เพราะเราพูด
ไปแล้ว คนฟังมันไม่รู้เรื่อง เออ.. ไม่ได้ก็ไม่ได้

แต่ถ้าคนจริงๆ แล้วมันได้ ! แต่มันได้ต่อเมื่อระดับจิตของมันพัฒนาเป็นขั้น.. ขั้น..
ขั้นขึ้นมา จิตมันจะดีขึ้นเรื่อยๆ ถ้าเราขยันหมั่นเพียรนี้จิตมันจะพัฒนาขึ้นเรื่อยๆ เรา
ทำงานจนชำนาญ พอเราชำนาญแล้วเราควบคุมงานได้หมดเลย มันจะดีขึ้นไปเป็นขั้นๆ
ขึ้นไป แล้วพอจิตมันไปสงบแล้วนี้ ราพิงได้ ! ถ้าราพิงไม่ได้นะ เวลาจิตสงบแล้วพิจารณา
ภายในมันราพิงไปหาภายนอกได้อย่างไร

แต่ถ้าคนมีอำนาจาสนานะ มันจะเห็นกายขึ้นมาเลย แต่ถ้ามันไม่เห็นนี่เราต้อง
ราพิง ! “ราพิง” ก็คือการคิดในสมาธินั้นแหละ แต่มันคิดในสมาธิ มันคิดออกไป สมาธิ
มันไม่คิดฟุ้งซ่าน มันคิดออกไปที่เป้าหมาย เป้าหมายอยู่ที่ไหน ชัดเข้าไปที่เป้าหมายนั้น
เลย ถ้ามันมีกำลังบีบ สิ่งนั้นจะเกิดขึ้นมาให้เห็นทันทีเลย เกิดวิปัสสนาต่อไปทันทีเลย
อย่างนี้เพียรชอบ ! งานชอบ !

เพียรชอบ... ชอบในอะไร ชอบในความเพียร..

งาน.. งานคือวิปัสสนา งานในอะไร งานในจิต งานในเวทนา งานในกาย งานใน
สติปัญญา ๔ งานอะไร.. นี่ไง งานชอบ ! เพียรชอบ ! โอ้.. เวลาบรรคมันเดินไปแล้วจะ
เข้าใจเรื่องอย่างนี้

ฉะนั้นให้ตั้งใจ อย่าไปตื่นตื่น เวลาเราพูดนี่นะ แบบว่าเขาถามหลักไมล์แรก แต่เราไปตอบถึงนั่น หมื่นกิโลเมตรนั่นเลย ไอ้คนฟังกึ่ง หลวงพ่อไปไกลเกินไปแล้ว ตามไม่ทัน

ฉะนั้น ถ้าเอาหลักกิโลเมตรแรกก็กำหนดลมชัดๆ ! กำหนดลมชัดๆ ! อ้าว.. ก็เท่ากับกระต่ายจะออกจากหลักแข่งด้วยกัน ก็ต้องหลักกิโลเมตรแรก ถ้าหลักกิโลเมตรแรกคือพุทโธชัดๆ ! ลมชัดๆ ! สติชัดๆ ! หลักกิโลเมตรแรก ออกเดินด้วยกัน เคี้ยวไปด้วยกัน แล้วจะไปถึงปลายทางด้วยกัน

ชัดๆ ! มันสมบูรณ์ในตัวมันเอง สติพร้อมชัดๆ ! สติพร้อม คำบริกรรมพร้อม หัวใจพร้อม ทุกอย่างพร้อม มันชัดเจนหมดเลย !

สติเหลือ ! ทำงานที่อื่น พุทโธอยู่ที่นี้ แต่หัวใจมันไปอยู่กรุงเทพฯ นู่นเลย มันเลยไม่ชัดใจ ก็พุทโธอยู่ พุทโธตั้ง ๒ วันแล้วมันไม่ลงเลย... ก็มึงพุทโธอยู่ที่นี้ แต่หัวใจมึงไปอยู่กรุงเทพฯ แล้วมึงจะลงได้อย่างไรละ

มันไม่ชัดเจนเห็นไหม พุทโธชัดๆ สมบูรณ์มาก ! มันสมบูรณ์ด้วยสติ สมบูรณ์ด้วยคำบริกรรม สมบูรณ์ด้วยการกระทำ สมบูรณ์หมดเลย ชัดๆ !

อันนี้สีไม่อยากจะตอบ แต่มันเขียนมาแล้ว ตอบพอเป็นพิธีไปเฉยๆ ไม่อยากจะมีปัญหาอีกแล้ว

ถาม : ๒๓๘. ไม่มั่นใจในคำสอนของครูบาอาจารย์ แล้วไปสอบถามท่านอื่น จะทำให้สงฆ์แตกแยกไหม เรื่องมีอยู่ว่าโยมและเพื่อนๆ หลายคนไม่มั่นใจในคำสอนของครูบาอาจารย์ท่านหนึ่ง (ไม่ได้เอ่ยชื่อ ไม่เอ่ยอะไรทั้งสิ้น) สาเหตุที่ไม่มั่นใจก็เนื่องจากว่า ท่านเทศน์ชักชวนให้คนไปวชกับท่าน และมีการพยากรณ์เต็มไปหมด และก็มีพระอริยเจ้า

หลวงพ่อ : เขาเขียนมาเยอะมาก นี่ผ่านไปก่อนนะ.. ผ่าน ! เราจะตอบเฉพาะเรื่องว่า “สงฆ์แตกแยกหรือเปล่า”

ถาม : โยมจึงกราบเรียนถามอาจารย์ว่า..

๑. เมื่อพวกเราที่เป็นฆราวาส และสนใจปฏิบัติธรรม เมื่อเกิดความสงสัยในข้อวัตร และคำสอนของอาจารย์ที่สอน เราจะไปขอคำแนะนำและสอบถามจากครูบาอาจารย์ท่านอื่นๆ ที่เรามั่นใจได้หรือไม่ ว่าคำสอนและข้อวัตรเรานั้นถูกต้องหรือไม่ เพื่อจะเป็นแนวทางในการปฏิบัติของเราต่อไป และถ้าเราทำเช่นนั้นจะเป็นการทำให้สงฆ์แตกแยกไหมครับ

หลวงพ่ : นี่สงฆ์แตกแยก ! คำก็สงฆ์แตกแยก สองคำก็สงฆ์แตกแยก... ถ้าสงฆ์มันแตกแยก แล้วเราทำให้สงฆ์เสมอกันนี้ เราเป็นกรรมหรือเปล่า... คำว่าสงฆ์แตกแยก นี้มันแตกแยกตรงไหนล่ะ แล้วก็ว่าสงฆ์แตกแยกๆ ความจริงอย่างกรณีที่เราพูดอยู่นี้

เขาบอกว่า “นี่พระทะเลาะกัน ว่าสงฆ์แตกแยก”

เราบอกว่า “ไม่ใช่ ! เป็นบุคคลทะเลาะกัน”

พระองค์หนึ่งคือสมมุติสงฆ์ พระหนึ่งองค์กับพระหนึ่งองค์คู่กัน หรือพระหนึ่งองค์เถียงกันหน้าคำหน้าแดง ไม่ใช่สงฆ์ !

สงฆ์ ! ต้องในสังคัมสงฆ์นั้น เช่น สงฆ์อย่างน้อย ๔ องค์ขึ้นไป พอ ๔ องค์ขึ้นไปแล้วสงฆ์นั้นต้องเป็นสงฆ์ที่มีสัมมาทิฐิ รักใคร่กลมเกลียว ทำงานร่วมกันด้วยความรักใคร่สามัคคี แล้วมีพระองค์ใดองค์หนึ่งไปยุแหย่ให้ความสามัคคี ความดีงามในสงฆ์นั้นแตกแยกจากกัน นั่นถึงเรียกว่า “สงฆ์แตกแยก !”

แต่ในเมื่อมีการปฏิบัติต่อสงฆ์นี้ ในการปฏิบัติกัน ยังคั่นคว่ากันอยู่นี้ แล้วมันเป็นบุคคล คือว่าเราถามจากอาจารย์กับอาจารย์.. อาจารย์คือคนเดียวกันใช่ไหม แล้วคนเดียวกันนี้มันจะแตกแยกกันตรงไหนล่ะ

คำว่า “แตกแยก” คือ เขาสามานสามัคคี เขามีความดีงามของเขา แล้วเราไปยุแหย่ให้แตกแยก

แต่ในความจริงเราก็เห็นอยู่แล้วใช่ไหม ว่าเข้าไปนี่สงสัยในคำสอน เราสงสัยในข้อวัตร... ใ้มันก็ไม่สามัคคีแล้ว เพราะเราสงสัยใช่ไหม

อย่างเช่น วัดเรานี้เขาก็สงสัยนะ พอเข้ามาในวัดนี้ โอ้ย.. วัดทำไมเป็นอย่างนั้น วัดเป็นอย่างนี้ ความสงสัยอย่างนี้ สงสัยจากความไม่รู้ของเขา เพราะเขาเคยอยู่วัดบ้านมา เขาไม่เคยเห็นนะ นี่ใครมาถึงก็ไม่กล้าเข้ามาหรอก เขาออกไปหาวัดนี้ จีรฉนวนอยู่นั้นแหละ... วนอยู่นั้นแหละ หาวัดที่นี่ไม่เจอนะ แล้วพอเข้ามา โอ้.. นี่วัดหรือ โอ้.. ไม่เคยเห็นนะ นึกว่าสวนบ้านคน

นี่ไง นี่เพราะความไม่เข้าใจของเขา เห็นไหม ถ้าไม่เข้าใจอย่างนี้ เขาเข้ามาแล้วเขาก็สงสัย โอ้ความสงสัยอย่างนี้ คือสงสัยเพราะว่าเขาไม่มีพื้นฐาน แต่ถ้าเราประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เรากำหนดพุทฺธ เรามีครูบาอาจารย์ เราก็ปฏิบัติตามแนวทางของเรามาแล้ว แล้วถ้าเราสงสัยในข้อวัตร โอ้สงสัยอย่างนี้มันสงสัยแบบมีเหตุมีผลนะ..

โอ้สงสัยที่เราไม่รู้มันอีกเรื่องหนึ่งนะ เพราะมันไม่เคยเห็น ไปวัดเขาก็นึกว่ามีโบสถ์ มีวิหารนะ เขาก็ดวนอยู่นั้นแหละ วนแล้ววนอีกนะ ไม่เห็นโบสถ์ซักหลัง ไม่เห็นทรงไทย ไม่เห็นอะไรเลย แล้ววัดมันจะอยู่ไหนล่ะ ไม่กล้าเข้ามาหรอก นึกว่าสวน นึกว่าไร่ของใคร ก็ไม่กล้าเข้ามานะ เวียนไปเวียนมา พอเข้ามาแล้วก็เกิดความสงสัย

นี่ก็เหมือนกัน ความสงสัยนะ ! ความสงสัย ถ้าในการปฏิบัติ เห็นไหม “สงสัยคือเกิดนิรณธรรม” แต่นี่โอ้ที่ว่าสิ่งที่เราสงสัยในข้อวัตร เราสงสัยในคำสอน แล้วเราไปถามพระองค์อื่น ทำให้สงฆ์แตกแยก... ไม่แตกแยกหรอก ! ทำให้สมานสามัคคี

โอ้.. ถ้าสงฆ์แตกแยกนะ ไม่อยากจะพูดนะ แต่เราเปรียบเทียบไง ถ้าแตกแยกนะ เวลาหลวงปู่มั่นท่านพยายามแก้หลวงตา เห็นไหม อู๋.. เถียงกันหน้าดำหน้าแดงเลย แล้วอย่างนั้นแตกแยกไหม

หลวงปู่มั่นนะ เวลาหลวงตาท่านติดสมาธิ ๕ ปี แล้วเราบอกว่า “นั่นนะ สัมมาสมาธิมันไม่มีสมุทัยในจิตเว้ย สมาธิของท่านมีสมุทัยมันไม่สัมมาหรอก มันมีสมุทัยปนอยู่ด้วย” อย่างนี้แตกแยกไหม...?

นี่เถียงกันหน้าดำหน้าแดงเลย ระหว่างหลวงตากับหลวงปู่มั่นนี่ชัดกัน อู๋... วัดแทบแตก พอเถียงกันจนจบแล้วหลวงตาท่านลงมานะ “เราไม่น่าเลย... เราก็มามอบตัวเป็นศิษย์ของท่านแล้ว ทำไมถึงคือดั่ง ต้องเถียงท่านขนาดนั้นล่ะ”

แต่พอจิตมันก็คิดนะ “อ้าว... ก็เถียงด้วยความเคารพ เราก็มีความสงสัยในใจของเราอยู่เหมือนกัน ก็เราประพฤติปฏิบัติมานี้ เราก็ได้สัมผัสของเรา เป็นปัจจัยตั้งของเราเหมือนกัน”

ฉะนั้นความที่เป็นปัจจัยตั้งนี้ มันทำให้เรารับรู้ของเราเองไง อันนี้เราก็ยึดของเราไง ทีนี้พอยึดของเรา นี่เราก็สงสัยของเรา ทีนี้ท่านบอกว่าเราผิด พอบอกว่าผิดแล้วเราก็มีเหตุผลไง เหตุผลว่าของเราเป็นอย่างนี้ ก็สัมมาสมาธิของพระพุทธเจ้า เราก็เป็นสัมมาสมาธิไง อ้าว.. สัมมาสมาธิมันจะเป็นอย่างไร สัมมาสมาธิก็เรียนกันมาด้วยกัน นี่ไม่เป็นสัมมาสมาธิหรือ... โอ้.. โคนโป้งเลย!

“สัมมาสมาธิของพระพุทธเจ้ามันไม่มีสมุทัยเวีย ! แต่สัมมาสมาธิของท่านนี้สมุทัยทั้งตัวเลย”

โอ๊ย.. สงฆ์แตกแยกใหม่ ! สงฆ์แตกแยกหรือเปล่า !

นี่มันไปถามครูบาอาจารย์มานี้มันไม่แตกแยกหรอก แต่คำว่าแตกแยกต้องฟังคำนี้ ! “สมานสามัคคี.. เขาอยู่กันร่วมเย็นเป็นสุข แล้วเราไปยุแหย่ให้เขาแตกแยกกัน อย่างนั้นคือสงฆ์แตกแยก” แล้วต้องเป็นคณะสงฆ์

อันนี้เรากำลังแสวงหากันนี้หูคำหูแดงเลยนะ กำลังคำพูดคำว่ายกันอยู่ที่นี่ จะหาทางออกไง แล้วเวลาไปพูดธรรมะกันบอกว่าสงฆ์แตกแยก มันจะไม่มีสงฆ์ขึ้นมาให้แตกแยกนะซิ มันต้องมีพระที่ดีๆ ขึ้นมาก่อน

ถาม : ๒. การที่ท่านบอกว่าเราไม่ควรยุ่งเรื่องภายนอก ควรจะหันมาพิจารณาภายในนั้น โยมอยากถามว่า การที่ครูบาอาจารย์บอกว่า การดูใจตัวเองหรือการพิจารณานั้น เราควรจะทำอย่างไร เราควรพิจารณาข้างในอย่างเดียวหรือคะ แต่ถ้ามีเรื่องที่มาเกี่ยวข้องและมีผลกระทบต่อเรา และอาจจะมีผลเสียต่อเรา และคนอื่นในแนวทางของการปฏิบัติ เราควรพิจารณาไหม

หลวงพ่ : ถ้าไม่พิจารณามันก็ไม่ใช่คนนะสิ ! องค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอก “กาลามสูตร.. ไม่ให้เชื่อแม้แต่คนบอก” ไม่ให้เชื่อใครทั้งสิ้น ไม่ให้เชื่อแม้แต่มันจะเข้ากับความคิดของเราได้ ไม่ให้เชื่อ !

“ไอนี้แค่ความเชื่อ.. ความเชื่อแก้กิเลสไม่ได้ ! มันต้องเป็นความจริง” แล้วอาศัยความเชื่อขึ้นมา อาศัยความเชื่อกดความจริงของเราไว้”

อาศัยความเชื่อ เห็นใหม่ ว่าถ้าพิจารณาจากภายในนี่มันเป็นการเชื่อ แล้วพอเป็นความเชื่อแล้วเราต้องพิจารณา

แม้แต่เวลาธรรมะเขาสอนกัน แม้แต่เรื่องของศีลยังต้องมีปัญญา เรื่องของทานยังต้องมีปัญญา... เรื่องของทานยังต้องมีปัญญาใครควรดูว่าควรทำที่ใด ไม่ควรทำที่ใด... แล้วนี่เราปฏิบัติขึ้นมา เราก็ต้องมีจิตใจของเรา เราใครควรดูของเราว่าควรทำที่ใด ควรปฏิบัติอย่างไร

นี่พอปฏิบัติอย่างไร เห็นใหม่ นี้เวลาพระสารีบุตรบอกว่า “ไม่เชื่อองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ! ไม่เชื่อองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า !”

จนพระไปฟ้ององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแล้วว่า “พระสารีบุตรไม่เชื่อองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า !”

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านิมนต์พระสารีบุตรมาเลย พอพระสารีบุตรมา

“สารีบุตร ! เธอไม่เชื่อเราหรือ”

“ไม่เชื่อ ! ไม่เคยเชื่อเลย !”

“ทำไมถึงไม่เชื่อเราล่ะ”

“อ้าว.. ก็ผมปฏิบัติของผมนะ ! มันเกิดมรรคญาณขึ้นมาตามความเป็นจริงนะ ! มันฆ่ากิเลสต่อหน้าผมนะ ! มันทำลายกิเลสในหัวใจผมหมดเลย ! การกระทำอันนี้ ผมเชื่ออันนี้ต่างหากล่ะ”

แหม... พระพุทธเจ้าสาธุ ! สาธุนะ ! พระพุทธเจ้าสาธุเลยล่ะ !

นี่ไง ไม่เชื่อแม้แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ! พระสารีบุตรไม่เชื่อองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า !

แต่เวลาพระสารีบุตรท่านพูดนะว่า “เมื่อก่อนเชื่อ... เมื่อก่อนยังภาวนาไม่เป็นก็
แหม.. ไม่มีคนสอนก็ต้องเชื่อ แต่พอทำความเข้าใจขึ้นมา แล้วมันเกิดขึ้นมา”

อันนี้ก็เหมือนกัน “พิจารณาข้างใน... พิจารณาข้างใน” พิจารณาข้างในเอาอะไร
พิจารณา...

เพราะมันมีพระมาถามเราบ่อย เวลาмаแก้ปัญหา เวลามาหา... มาถามปัญหา
ว่า “จิตเป็นอย่างนั้นๆ”

เราบอกว่า “พิจารณากาย”

“นี่อาจารย์ที่วัดก็บอกว่า พิจารณากายๆ”

เราถามกลับว่า “พิจารณากายนี้พิจารณาอย่างไรละ.. เขาให้พิจารณาอย่างไร..”

เขาก็บอกว่า “พอจิตสงบแล้วให้พิจารณากาย”

แล้วก็ตอบเป็นสูตรสำเร็จเลย ใครมาก็พิจารณากายๆ

“แล้วพิจารณาอย่างไร”

“ไม่รู้!”

อย่างเรานี้แหละไม่รู้ว่าคุณค่าเท่าไรนะ แล้วบอกว่าให้นับเงินอย่างนั้นๆ นะ เราจะ
สอนเขาได้ไหม เรายังไม่รู้ว่าคุณค่าของเงินนี้ ๕ บาท ๑๐ บาท เรายังไม่รู้จักเลย แล้วใครมา
บอกว่า นี่เอาเงินไปซื้อของ แล้วเงินมีค่าเท่าไรละ

คำว่าพิจารณากาย นี่เขาให้พิจารณาภายใน พิจารณาไปเลย นี่เอาอะไรพิจารณา..
แล้วพิจารณาตรงไหน.. พิจารณาอย่างไร..

ของที่เรไปซื้อนี่นะ ของมีคุณค่ามาก อย่างเพชรนิลจินดาเนี่ยมันต้องใช้เงินมาก
ของที่ไม่มีคุณค่าเนี่ยเขาก็ใช้เงินส่วนน้อย เงินเนี่ยมันใช้ระดับไหนถึงจะได้คุณค่าแค่ไหน

อันนี้ก็เหมือนกัน พิจารณา.. พิจารณาตรงไหน มันพิจารณากาย เราถามกลับเลย
“แล้วพิจารณากายอย่างไร”

เขาก็บอกว่า “พิจารณากายสิ !”

“แล้วพิจารณาอย่างไรล่ะ”

“ก็พิจารณากายสิ !”

“แล้วให้พิจารณาอย่างไรล่ะ”

“ก็พิจารณากายสิ !” ไฉนมันเป็นสูตรสำเร็จจามา

การพิจารณากายนะ.. ถ้าใจมันสงบ แล้วมันเห็นกาย ! เห็นกาย เห็นอะไร บางคนเห็นกระดูก บางคนเห็นเส้นผม ขน ฟัน หนัง เขาเห็นอะไร การเห็นนั้นนะ เห็นขึ้นมาแล้วนี่เราจับสิ่งใดได้หรือไม่ได้ เห็นแล้วขยายส่วนแยกส่วนอย่างไร

แล้วการเห็นมันเห็นแตกต่างหลากหลาย บางคนเห็นอวัยวะเป็นชิ้นๆ บางคนพิจารณากายโดยไม่เห็นกาย ! โดยไม่เห็นกายคือใช้ปัญญาใคร่ครวญ โดยใช้ปัญญาแยกแยะ

ถ้าการพิจารณา มีครูบาอาจารย์ท่านจะบอกว่า “นี่พันธุกรรมทางจิตใจ” แล้วแต่ว่าคนมันจะเป็นมากเป็นน้อยก็ต่างกันไป

เหมือนคนเป็นโรคร้ายไข้เจ็บ คนเป็นโรคมากโรคน้อย โรคควรรักษาด้วยยาชนิดใด ถ้าโรคร้ายแรง ก็รักษาด้วยยาที่มีคุณภาพ ถ้าโรคพอประมาณก็รักษากันไป ถ้าเป็นไข้หวัดไม่ต้องรักษามันหายเอง ถ้าเป็นไข้หวัดนะ ไปนอนห่มผ้าให้อบอุ่นหน่อยเดียวแล้วค่อมแต่น้ำอุ่นๆ จบ !

นี่ก็เหมือนกัน การพิจารณาอย่างนี้มันเป็นสูตรสำเร็จ ! สูตรสำเร็จอย่างนี้ในวงกรรมฐานเราไม่ค่อยเชื่อนะ เพราะธรรมดาไม่ต้องถามคนหรือถามคอมพิวเตอร์ก็ได้ ไปกดคอมพิวเตอร์สิ พระไตรปิฎกนี่กดหีวะ ! ออกมาเลย ถ้าพูดถึงสูตรสำเร็จนี้ไม่ต้องถามคนหรือถามคอมพิวเตอร์ก็ได้ คอมพิวเตอร์ตอบพระไตรปิฎกคดีด้วย

นี่พูดถึงเขาบอกว่าสงสัยใจ...

ฉะนั้นเราถึงบอกว่า ถ้าคนมีอำนาจวาสนาบารมี มันจะมีจุดขึ้น จิตใจจะมีหลักมีเกณฑ์ แล้วเลือกสรร คัดเลือกแยกแยะว่าสิ่งใดผิดสิ่งใดถูก การประพฤติปฏิบัติมันไม่ใช่สูตรสำเร็จ มันไม่ใช่แบบว่าทำสิ่งใด ใครทำแล้วต้องทำให้เหมือนกัน ไม่มีหรอก !

นี่เป็นหรือไม่เป็นตรงนี้ ถ้าเป็นนะ... เป็นนะ เวลาเข้าโรงพยาบาลไปนี่ หมอเขารักษาคนไข้แต่ละคน โรคแตกต่างกันหลากหลาย ให้ยาไม่เหมือนกันซักคนหนึ่ง เพราะโรคของแต่ละคนไม่เหมือนกัน

การภาวนานี้ ภาวนาเหมือนกัน พุทโชนี้แหละ พุทโธ พุทโธ พุทโธไป พุทโชนี้มันเหมือนเข้าโรงพยาบาลมาแล้วนะ วัดความดัน พอวัดความดันแล้วขึ้นเท่าไร อ้าว.. คุณชีพจร เสร็จแล้วก็ตรวจโรค

นี่ก็เหมือนกัน พุทโธ พุทโธ พุทโธ พุทโธ พอพุทโธไป พอจิตมันเริ่มสงบนะ เอาละ... เห็นแสง ไม่เห็นแสง.. เห็นนิมิต.. นี่เริ่มแล้ว ! เริ่มคัดแยกแล้ว คัดแยกว่าควรจะรักษาอย่างไรแล้ว มันจะเริ่มเข้ามาแล้ว แล้วพอคัดแยกไปแล้ว มันจะพัฒนาไปอย่างไร โรคอย่างไรมันจะแสดงตัวออกมาแล้ว

นี่คนเป็น.! เขาภาวนาเป็นนะ เขาสอนเป็น !

ถ้าคนไม่เป็นนี่ก็ว่า “ทำใจให้สงบนะ แล้วพิจารณากาย...”

แล้วกายไหนล่ะ.. ก็กายที่แขวนไว้ในตู้ใจ อาจารย์ใหญ่ที่แขวนไว้นะ เอ็งก็นั่งเพ่งมันสิ เอ็งมองมันนะ แล้วเดี๋ยวเอ็งจะบรรลุธรรม... ซาดิหน้า ! เอวัง